

Yo‘el Kitobi va Laodikeyadagi Yettinchi kun Adventist Jamoati - Qirq Birinchi Raqam

Jeff Pippenger

2026-02-05

Qirq Birinchi Raqam

Levilar 23-bobida bahorgi va kuzgi bayramlar bayon etiladi, va bayramlarning ifodalanishi tuzilishda, shuningdek umumiy tuzilish ichidagi boshlanish va yakun tuzilmalarining mukammal uyg‘unligida ilohiy darajada terandir. Bahorgi bayramlar bilan kuzgi bayramlar o‘zaro muvofiqlashadi. Bu bob qayta-qayta Palmoni — ajoyib Hisoblovchi haqida guvohlik beradi. Bu bob yuz qirq to‘rt ming haqidagi oxirgi zamon xabari bilan mustahkam va hayratlanarli tarzda bog‘lanadi.

“23” soni kafforatni bildiradi; bu Ilohiyat va insoniyatning birikmasidir. “Leviticus” nomi bir yuz qirq to‘rt mingning ruhoniyligini bildiradi, chunki barcha payg‘ambarlar oxirgi kunlar haqida so‘zlaydi, va oxirgi kunlarning ruhoniylari — Butrus muqaddas ruhoniylilik deb ta’riflaganlardir. Butrusning muqaddas ruhoniyligi — Yarim tun nidosi xabarini yuzaga keltiradigan bilimning ortishini tushunadigan donolardir. Nodonlar esa, yoki Doniyor ularni ta’riflaganidek, yovuzlar, bilimning ortishini rad etadilar, va Ho‘sheya bizga shuni bildiradiki, shu sababdan ular ruhoniyligi sifatida rad etiladilar.

Mening xalqim bilim yetishmagani uchun halok bo‘lmoqda; sen bilimni rad etganing uchun, Men ham seni rad etaman, va sen Menga ruhoniyl bo‘lmaysan; sen o‘z Xudoyingning qonunini unutganing uchun, Men ham sening farzandlaringni unutaman. Ular ko‘paygan sayin, Menga qarshi gunoh qildilar; shu bois Men ularning shon-shuhratini sharmandalikka aylantiraman. Ho‘sheya 4:6, 7.

Ishayo yana “shon-shuhrat toji” deb ham ataydigan Efrayimning mayxo‘rlari o‘z shon-shuhratlarining “sharmandalik”ka aylantirilganini ko‘radilar. Ho‘shea keyingi kunlardagi bilimning ortishini rad etuvchilar Laodikiya davridagi Yettinchi kun adventistlari jamoati ekanini aniq ko‘rsatadi, chunki u: “Mening xalqim”, deb yozgan. Uning xalqi ruhoniylilikdan rad etiladi, va bu yakuniy, to‘rtinchi avlodda sodir bo‘ladi, chunki U ularning bolalarini unutadi, bolalar esa oxirgi avlodni ifodalaydi.

Yarashuv

“Levilar 23” sarlavhasi “bir yuz qirq to‘rt mingning ruhoniyligining kafforati” degan ma’noni anglatadi. Bu haqiqatni kitobning nomi bilan bob raqami o‘rtasidagi bog‘liqlikning o‘zidan ham chiqarib olish mumkin. Levilar yigirma uchinchi bob murojaat qiladigan kafforat “at-one-ment”, ya’ni birlikka keltirilish ma’nosini anglatadi va Ilohiyat bilan insoniyatning birikishini ifodalaydi. Bu birikish Xudoning Kalomida ko‘plab ramzlar orqali tasvirlangan bo‘lib, ulardan biri shuki, insoniy ma’bad Ilohiy Ma’bad bilan birlashtirilishi kerak.

Inson ma'bad "23" erkak va "23" ayol xromosomalaridan iborat bir tuzilishga ega. Butrus yuz qirq to'rt ming kishining ruhoniyligi "ruhoniylar uy" ekanini ta'kidlaydi. O'sha xromosomalar erkak va ayol birlashgani kabi birlashadi; Xudo qo'shgan narsani inson ayirmasin. Nikoh — at-one-mentning yana bir timsolidir. "23" Levilar kitobi Samoviy Oliy Ruhoniyning ma'bad bilan yuz qirq to'rt ming kishidan iborat ruhoniylarning ma'bad uyg'unlashuvini anglatadi.

Yigirma ikki oyat

Levilar 23-bobidagi bahorgi bayramlar bobning dastlabki yigirma ikki oyatida ifodalangan, kuzgi bayramlar esa bobning so'nggi yigirma ikki oyatida ifodalangan. Oxirgi oyat qirq to'rtinchi oyatdir; bu 1844 yilning timsolidir, o'shanda Levilar 23 ning bajo bo'lishida yettinchi oyning o'ninchi kunida gunohlar uchun kafforatning antitipik Kuni boshlangan edi. Yigirma uchinchi bob yigirma ikki oyatdan iborat bo'lgan ikki davrga bo'lingan; har ikkala yigirma ikki oyatlik davr bayramlar bo'lgani uchun mantiqan o'zaro bog'langan, ammo, shuningdek, bahor orqali ifodalangan Masihning hovli va Muqaddas joydagi xizmati hamda kuz orqali ifodalangan Uning Eng Muqaddas joydagi xizmati bilan mantiqan ajratilgan.

22

Bahorgi hamda kuzgi bayramlarning har ikkalasi ham yigirma ikki oyat bilan ifodalangan bo'lib, bu oyatlar "22" harfdan iborat ibroniy alifbosining guvohligiga muvofiq keladi. "22" — "220"ning ushridir, "220" esa Ilohiyat va insoniyat birikmasining ramzidir. "220" Yahudoning tarqatib yuborilishiga oid 2 520 yilning ham, Kafforat kunigacha bo'lgan 2 300 yilning ham boshlanishini ifodalaydi. 2 520 yilning boshlanish nuqtasi miloddan avvalgi 677-yil, 2 300 yilning boshlanish nuqtasi esa miloddan avvalgi 457-yil bo'lgan; shu tariqa, ikki yuz yigirma yil Xudoning lashkari oyoq osti qilinishi haqidagi bashorat bilan Xudoning muqaddas maskani oyoq osti qilinishi haqidagi bashorat o'rtasidagi bog'liqlik sifatida ko'rsatiladi. Bu bashoratlarning har ikkalasi ham 1844-yil 22-oktabrda, kafforat kunlarining antitipik kelishi bilan yakunlangan.

O'sha sanada Masihning insoniy ma'badni Ilohiy ma'bad bilan birlashtirish ishi boshlandi va o'sha paytda Habakkuk 2:20 hamda Yuhanno 2:20 ikkalasi ham amalga oshdi. Habakkuk Ilohiy Zot o'sha paytda Eng Muqaddas Joyda ekanini ko'rsatdi, Yuhanno esa imon orqali o'sha Eng Muqaddas Joyga kirishi lozim bo'lgan Milleriy ma'bad qirq olti yillik davrni tamomlaganini qayd etdi; bu davr 1798 yildan 1844 yilgacha Milleriy insoniy ma'badning tiklanishini belgilagan edi. "23" va "23"dan tashkil topgan "46" yillik tarix Uilyam Millerning ishi orqali ifodalangan bo'lib, u bu tarixning xabarini ilk bor 1831 yilda, King James Muqaddas Kitobi nashr etilganidan "220" yil o'tib taqdim eta boshladi. 1611 yilda nashr etilgan Ilohiy Kalom "220" yil o'tib, 1831 yilda insoniy bir xabarchi bilan birlashtirildi. Ham bahorgi, ham kuzgi bayramlar "22" oyat bilan ifodalangan.

Bir xil mavzudagi ikki satrdan iborat yigirma ikki oyat, bashorat nuqtai nazaridan, dastlabki yigirma ikki oyat keyingi yigirma ikki oyatning ustiga qo'yilishi kerakligini talab qiladi. Bu ikki satrni shu tarzda moslashtirganingizda, bahorgi bayramlarda ifodalangan hovli va Muqaddas joy xizmatini Masihning Eng Muqaddas joydagi xizmati bilan birlashtirgan bo'lasiz. Bu bashoratli darajada ikki ma'badning birlashishini ifodalaydi, bu esa Masihning yarashtirish ishini tasvirlaydi.

Birinchi oyatdan yigirma ikkinchi oyatgacha bo‘lgan oyatlar yigirma uchinchi oyatdan qirq to‘rtinchi oyatgacha bo‘lgan oyatlar bilan uyg‘unlashtirilganda, ibroniy alifbosining yigirma ikki harfi tomonidan shahodat berilgan, shuningdek “22” soni ifodalagan ramziylik hamda muqaddas tarixda o‘sha bayramlarning bajo keltirilishi bilan birga bayramlar ifodalagan ramziylik tomonidan tasdiqlangan bir bashoratli chiziq qaror topadi.

Bahorgi bayramlarning boshlanishi avvalo yettinchi kun Shabbatini ko‘rsatadi, kuzgi bayramlarning yakuni esa yettinchi yil Shabbatini ko‘rsatadi. Masih, Alfa va Omega sifatida, bir yuz qirq to‘rt ming kishining ruhoniyluk qatoridagi “22”ning ikki guvohining boshi va oxiriga Shabbatni joylashtirdi.

Yettinchi kun Shabbati 1844-yilda antitipik Poklanish kunining boshida berilgan maxsus nur edi, yettinchi yil Shabbatining nuri esa oxiridagi nurdir. Yettinchi kun Shabbati Levilar “23” bobidagi birinchi muqaddas yig‘in ham edi; xuddi shuningdek, yettinchi yil Shabbati ham o‘sha bobdagi oxirgi muqaddas yig‘indir. Shabbat “23” bobda ruhoniyluk qatorining alifasi va omegasi hisoblanadi. Birinchi, ya’ni yettinchi kun Shabbati bir yuz qirq to‘rt mingning ruhoniyligining alifasi, oxirgi, ya’ni yettinchi yil Shabbati esa bir yuz qirq to‘rt mingning ruhoniyligining omegasi hisoblanadi.

“Xudo bilan muloqotda bo‘ladiganlar Solihlik Quyoshining nurida yuradilar. Ular Xudo oldida o‘z yo‘llarini buzib, o‘z Najotkorlarini sharmanda qilmaydilar. Samoviy nur ularning ustiga porlaydi. Ular bu yer tarixining yakuniga yaqinlashgan sari, Masih haqidagi va Unga oid bashoratlar haqidagi bilimlari nihoyatda ortib boradi. Xudoning nazarida ular cheksiz qadr-qimmatga egadirlar; chunki ular Uning O‘g‘li bilan birlikdadir. Ular uchun Xudoning Kalomi benihoya go‘zal va latofatlidir. Ular uning ahamiyatini ko‘radilar. Haqiqat ularga ochib beriladi. Mujassamlanish haqidagi ta’limot mayin bir ziyoga burkanadi. Ular Muqaddas Yozuv barcha sirlarni ochadigan va barcha qiyinchiliklarni hal qiladigan kalit ekanini ko‘radilar. Nurni qabul qilishni va nurda yurishni istamaganlar taqvorlik sirini tushuna olmaydilar, ammo xochni ko‘tarib, Isoga ergashishdan ikkilanmaganlar Xudoning nurida nurni ko‘radilar.” The Southern Watchman, April 4, 1905.

Bu yerda, “bu yer tarixining nihoyasiga yaqin,” antitipik Kafforat kunining oxirida, “mujassamlanish ta’limoti” antitipik Kafforat kunining boshida yettinchi kun Shabbat ta’limoti “muloyim” nur bilan o‘ralgan bo‘lgani kabi, shunday bir “muloyim” ziyoga burkangan.

“Iso sandig‘ining qopqog‘ini ko‘tardi, va men O‘n Amr yozilgan tosh lavhalarini ko‘rdim. O‘n ko‘rsatmaning qoq markazida to‘rtinchi amrni ko‘rganimda, uni yumshoq nur halqasi o‘rab turganidan hayratga tushdim. Farishta dedi: ‘U osmonlaru yerni va ulardagi barcha narsalarni yaratgan tirik Xudoni ta’riflaydigan o‘ntadan yagona amrdir. Yerning poydevorlari qo‘yilgan paytda, Shabbatning poydevori ham qo‘yilgan edi.’” Testimonies, 1-jild, 75.

“Poydevor” bo‘lgan yettinchi kun Shabbati Levitik “23”ni boshlaydi, va bahorgi hamda kuzgi bayramlar orqali ifodalanganidek, yettinchi yil Shabbati ruhoniylarning guvohligini yakunlaydi. Yettinchi yil Shabbati poydevor ustiga qurilgan ma’badni ifodalaydi. Oxiridagi yettinchi yil Shabbati 2,520 orqali ifodalanadi, xuddi yettinchi kun Shabbati 2,300 orqali ifodalangani kabi.

Yettiinchi yil Shabbati “mujassamlanish ta’limoti”ni ifodalaydi. Yettiinchi kun Shabbati Yaratuvchining alomatidir, yettinchi yil Shabbati esa ilohiylikning insoniyat bilan birlashganining alomatidir.

Chiziqlarni Moslashtirish

Leviticus yigirma uchinchi bobdagi bahorgi bayramlarni kuzgi bayramlar bilan muvofiqlashtirganimizda, Fisih bayramidan keyingi kuni yetti kunlik Xamirturushsiz non bayrami keladi, va Ilk hosil bayrami esa yetti kunlik Xamirturushsiz non bayrami boshlanganidan keyingi kuni keladi. Uch kun ichida uchta belgi nuqtasi.

Xamirturushsiz non bayramini tashkil etuvchi yetti kunlik davr muqaddas yig’in bilan boshlanadi va xuddi shunday yig’in bilan yakunlanadi. Xamirturushsiz non bayrami boshlanganidan keyingi kuni ilk hosillar bayrami keladi va u bahorgi arpaning ilk hosili nazrini o‘z ichiga oladi. Haftalar bayrami deb ham ataladigan Pentikost ilk hosillar bayramidan ellik kun keyin bo‘ladi; bu esa qirq to‘qqizinchi kunda tugaydigan yetti haftalik davrning boshlanishini belgilaydi, undan keyin esa “ellik” ma’nosini anglatuvchi Pentikost keladi.

Fisih o’n to‘rtinchi kuni kechqurun boshlanadi. Fisih muqaddas yig’in emas.

So‘ngra o’n beshinchi kuni yetti kunlik xamirturushsiz non bayrami boshlanadi. Yetti kunlik bayramning birinchi kuni ham, oxirgi kuni ham muqaddas yig’inlardir.

Ertasi kuni, o’n oltinchi kun, ya’ni birinchi hosillar kuni keladi. So‘ng Hosil bayrami bilan belgilangan yetti hafta boshlanadi, va Hosil bayrami bahorgi hamda kuzgi bayramlarda ifodalangan yetti muqaddas yig’indan biridir. Birinchi hosillar kuni muqaddas yig’in emas.

So‘ng yettinchi oyning birinchi kunida karnaylar bayrami muqaddas yig’in bo‘ladi.

Yettinchi oyning o‘ninchisi kunidagi Kafforat kuni muqaddas yig’indir, ammo bayram emas.

Chodir bayramining birinchi kuni muqaddas yig’ilishdir. Yetti kunlik bayramdan keyin chodirlarning sakkizinchi kuni keladi, garchi sakkizinchi kun bayramlar ifodalagan davrlardan tashqarida deb hisoblansa ham. O’sha sakkizinchi kun muqaddas yig’ilishdir.

Bu, bayramlarni boshlab beradigan yettinchi kun Shabbatini ham qo‘shganingizda, yettita muqaddas yig’inga teng bo‘ladi. Yettita muqaddas yig’in va yettita bayram — garchi ular muqaddas yig’inlarga nisbatan boshqacha tarzda mos tushsa ham. Birinchi va oxirgi yo‘lbelgilari Shabbatlardir: avval kun uchun, so‘ng yil uchun. Alfa va omega Shabbatlari orasida aniqlangan bayramlar ichida yettita bayram va beshta muqaddas yig’in bor. Agar alfa bo‘lgan yettinchi kun Shabbatini va omega bo‘lgan yettinchi yil Shabbatini qo‘shsangiz, sizda yettita muqaddas yig’in va yettita bayram bo‘ladi. Chodirlar bayramining sakkizinchi kuni bayramlarning bir qismi emasligi tushuniladi va yettining ichidan bo‘lgan sakkizinchining jumbo‘gini yuzaga keltiradi. Men bu yerda ta’kidlayotgan nuqta shuki, Iso Palmoni sifatida “23”-bob ichidagi sonlar xilma-xilligini mutlaqo hayratlanarli tarzda tartibga solgan.

Bahor

Bahoriy bayramlar tarkibida xamirturushsiz nonning yetti kunlik bayram davri mavjud bo'lib, uning boshida alfa muqaddas yig'in va oxirida omega muqaddas yig'in bor. Pentikost bahoriy bayramlardagi uchinchi muqaddas yig'indir. Pentikost yetti haftalik davrdan keyin keladi; bu davr elliginchi kundagi bayram bilan yakunlanadi. Bahoriy bayramlar to'rtta bayram kuni va uchta davr bilan belgilanadi. Fisih, xamirturushsiz non, birinchi hosil va Pentikost — to'rtta bayram kuni; uch davr esa xamirturushsiz nonning yetti kuni, Pentikostning elliginchi kunidan oldingi va uni o'z ichiga oladigan qirq to'qqiz kun hamda dastlabki uch kun bo'lib, ular uch bosqichdan iborat bir davrdir.

Fisih davridagi birinchi hosil nazri Hosil bayrami kunidagi birinchi hosil nazri bilan mos keladi; Fisihning uch kunlik davridagi arpaning birinchi hosil nazrlari va Hosil bayramida, qirq to'qqiz, slash— ellik kunlik Hosil mavsumining yakunida, bug'doyning birinchi hosil nazri.

Qulash

Kuzgi bayramlar hukmga olib boradigan o'n kunlik davrni boshlab beruvchi ma'lum bir bayram kuni bilan boshlanadi. Hukmdan besh kun o'tib yetti kunlik bir bayram bo'ladi; bu yetti kunning birinchi va oxirgi kuni muqaddas yig'inlar deb belgilangan. O'n beshinchi kundan yigirma ikkinchi kungacha Chaylalar bayrami nishonlanadi, so'ng yigirma uchinchi kuni yerning Shabbati qayd etiladi.

Kuzgi bayramlarni bahorgi bayramlar ustiga qo'yganimizda, ikkala qator ham yigirma ikki oyat bilan ifodalanganini ko'ramiz; demak, ular ibroniy alifbosining yigirma ikki harfi bilan ifodalanadi. Bu amalga oshirilganda, birinchi yo'l-belgi yettinchi kunlik Shabbatning muqaddas yig'inidir, oxirgi yo'l-belgi esa yettinchi yillik Shabbatning muqaddas yig'inidir.

Yettinchi oyining o'n beshinchi kunida, yurtning hosilini yig'ib olganingizda, Egamiz uchun yetti kun bayram qilinglar: birinchi kun Shabbat bo'lsin, sakkizinchi kun ham Shabbat bo'lsin. Leviticus 23:39.

Elliginchi yomg'ir Hosil bayrami edi, keyingi yomg'ir esa Chodirlar bayramidir. Hosil bayramida Muqaddas Ruhning to'kilishi bir kun bilan ifodalangan edi, Chodirlar bayrami bilan ifodalangan to'kilish esa yakun topadigan bir davrdir, so'ngra undan keyin yetti kundan keyingi sakkizinchi kun bo'lgan Shabbat keladi. Muqaddas Ruh to'kilishining so'nggi namoyon bo'lishidan keyin keladigan bu Shabbat yerning ming yil davomida osoyishtalik topadigan Shabbati ramzidir.

“Musibat zamonida biz hammamiz shaharlar va qishloqlardan qochdik, ammo avliyolarning uylariga qilich bilan bostirib kirgan yovuzlar bizni quvib keldilar. Ular bizni o'ldirish uchun qilich ko'tardilar, biroq u sinib, somondek ojiz holda yerga tushdi. Shunda biz hammamiz kecha-kunduz najot so'rab faryod qildik, va bu faryod Xudoning huzuriga ko'tarildi. Quyosh chiqdi, oy esa to'xtab qoldi. Irmoqlar oqmay qoldi. Qorong'i, quyuq bulutlar ko'tarilib, bir-biriga urildi. Ammo u yerda sobit ulug'vorlikning bir musaffo maskani bor edi; o'sha yerdan ko'p suvlarning shovqinidek Xudoning ovozi keldi va osmon bilan yerni larzaga soldi. Osmon ochilib-yopilar, hammasi to'lqinlanishda edi. Tog'lar shamolda tebranayotgan qamishdek silkinib, atrofga g'adir-budur qoyalarni sochib yubordi. Dengiz qozondek qaynab,

quruqlikka toshlar otdi. Xudo Isoning kelish kuni va soatini aytib, O‘z xalqiga abadiy ahdni topshirayotganida, U bir jumla aytdi, so‘ng esa so‘zlar yer yuzi bo‘ylab taralayotgan paytda to‘xtab turdi. Xudoning Isroili ko‘zlarini yuqoriga tikkan holda turar, Yahovaning og‘zidan chiqib, butun yer yuzi bo‘ylab eng qattiq momaqaldiroq gumburlari kabi taralayotgan so‘zlarni tinglar edi. Bu nihoyatda dahshatli va tantanavor edi. Har bir jumlaning oxirida esa avliyolar: “Shon-sharaf! Alleluya!” deb hayqirdilar. Ularning yuzlari Xudoning ulug‘vorligidan yorishib ketgan edi; ular bu ulug‘vorlik bilan porlar edilar, xuddi Muso Sinaydan tushib kelganida uning yuzi porlaganidek. Yovuzlar ulug‘vorlik sababli ularga qaray olmas edilar. Xudoning Shabbatini muqaddas tutib, shu bilan Uni ulug‘laganlar ustiga nihoyasiz baraka e‘lon qilinganida esa, maxluq va uning surati ustidan buyuk g‘alaba hayqirig‘i yangradi.”

“Shundan so‘ng, yer dam olishi lozim bo‘lgan yubiley boshlandi.” Early Writings, 34.

Yubiley — yetti yillik yetti davrdan keyingi elliginchi yildir; bu esa Hosil bayramining elliginchi kuniga olib boradigan 49 kundir. Kuzgi bayramlar qatori bahorgi bayramlar bilan birlashtirilganda, Hosil bayramiga olib boradigan 49 kun hosil bo‘ladi; bu esa Chodirlar bayramining yetti kunlik davri boshlanishini belgilaydi. Hosil bayrami va Chodirlar bayrami bir-biriga mos keladi va birgalikda ular yaqin orada chiqadigan yakshanba qonuni bilan boshlanib, sinov muddati yopilguncha, Rabbimiz qaytib kelguncha va shundan so‘ng yer yettinchi yil shanbasi bilan ifodalanganidek orom olguncha davom etadigan keyingi yomg‘ir davrini ko‘rsatadi; bu esa Chodirlar bayramidagi yettiliklarning sakkizinchisidir.

Yigirma ikki oyatdan iborat har ikkala qatorni birlashtirar ekanmiz, buni bir necha sababga ko‘ra qilamiz. Har ikkala qator ham yigirma ikki oyatdan iborat bo‘lib, yigirma ikki soni 220 ning ushridir; bu esa Ilohiylik va insoniyatning birlashuvining timsolidir.

Har ikkala qator ham yigirma ikki harfdan iborat ibroniy alifbosini ifodalaydi.

Har ikkala chiziq ham bayramlarni ifodalaydi.

Har ikkala chiziq ham yilning ikki hosil mavsumini ifodalaydi.

Har ikkala chiziq ham Masihning hovli, Muqaddas joy va Eng Muqaddas joydagi xizmatini ifodalaydi. Levilar kitobi ruhoniylarni anglatadi, Iso esa Samoviy Oliy Ruhoniydir. Shu sababli, Levilar kitobining yigirma uchinchi bobi qirq to‘rt oyatiga «satr ustiga satr» metodologiyasini qo‘llashga biz haqlimiz.

Hosil bayrami masihiylik uchun ilk yomg‘ir bo‘lgan, Chodirlar bayrami esa masihiylik uchun keyingi yomg‘irdir. Shuning uchun biz bahordagi “Hosil bayrami kuni”ni kuzdagi Chodirlar bayramining yetti kuni bilan muvofiqlashtiramiz. Opa Uayt: “Musibat vaqtida biz hammamiz shaharlar va qishloqlardan qochdik”, deb aytganida, u Xudoning xalqi ta‘qib tufayli sahroda yashayotgan vaqtni ko‘rsatmoqda. Chodirlar bayrami mavsumida chaylalarda yashash, yer uchun Shabbat yubiley dam olishiga bevosita olib boradigan tarixni timsollaydi.

Hosil bayrami kuni Chodirlar bayramining yetti kunlik davrining boshlanishini belgilaydi. So‘ng yubiley sakkizinchi kun bilan ifodalanadi, ya‘ni Chodirlar bayramining yetti kunidan keyingi kun bilan. Chodirlar bayramidan besh kun oldin Poklanish kuni bo‘lgan. Shunday qilib, Chodirlar

bayramining boshlanishini belgilovchi Hosil bayramidan besh kun oldin — hukm belgilanadi. Poklanish kunining hukmidan o'n kun oldin Karnaylar bayrami bo'ladi. Chiziqlar birlashtirilganda, Hosil bayrami bilan ifodalangan yakshanba qonunidan besh kun oldin hukm belgilanadi. Undan o'n kun oldin esa Karnaylar bayrami belgilanadi.

Masihning suvga cho'mishi Uning o'limi, dafn etilishi va tirilishini ifodalagan. Bu uch bosqich Uning Fisihdagi o'limi, Shabbatdagi dafn etilishi va orom olishi hamda yakshanbadagi tirilishi orqali ifodalanadi. Uning o'limi, dafn etilishi va tirilishining uch kuni uch bosqichdan iborat bo'lgan bitta yo'l-belgisidir. Shuning uchun biz bahor va kuz bayramlari bo'yicha ikki chiziqlarning birikishini tirilishdan boshlaymiz. Uchinchi kundagi tirilish qirq to'qqiz kunlik davrni boshlaydi; bu davr Pentikostga olib boradi, bu esa yakshanba qonunidir. O'sha qirq to'qqiz kunlik davrdan oldin xamirturushsiz non bayrami keladi; u birinchi hosil kuni oldidan bir kun avval boshlanadi va o'sha kundan keyin yana besh kun davom etadi.

Ilk hosilning tirilishidan Yakshanba qonunigacha qirq to'qqiz kun bor, Yakshanba qonuni esa elliginchi kundir. Yakshanba qonunidan besh kun oldin hukm tasvirlangan, va o'sha hukmdan o'n kun oldin karnaylarning ogohlantirishi belgilangan. Tirilish birinchi yo'l belgisi hisoblanadi, so'ng besh kundan keyin xamirturushsiz non davri yakunlanadi. Xamirturushsiz non davri tugaganidan o'ttiz kun o'tgach, karnaylarning ogohlantirishi sodir bo'ladi. Oradan o'n kun o'tgach, Kafforat kunining hukmi belgilab qo'yiladi va besh kun o'tgach Hosil bayramining Yakshanba qonuni yetib keladi.

Bu, bahorgi va kuzgi bayramlarning satr ustiga satr qo'llanishida yettita yo'l belgilarini aniqlaydi: xamirturushsiz nonning boshlanishi, tirilish, xamirturushsiz nonning tugashi, karnaylarning ogohlantirishi, hukm, Pentikost va kechg'i yomg'ir. Bu yetti yo'l belgisi alfa yettinchi kun Shabbati va omega yettinchi yil Shabbati doirasida joylashtirilgan. Ikki Shabbat orasiga joylashtirilgan bu yetti yo'l belgisi besh kunlik davrni, undan keyin o'ttiz kunlik davrni, o'n kunlik davrni, besh kunlik davrni va yetti kunlik davrni ajratib ko'rsatadi hamda aniqlaydi.

So'ngra Masihning tirilishini moslashtirganimizda, U shogirdlarga qirq kun davomida "yuzma-yuz" ta'lim berganini va shundan keyin osmonga ko'tarilganini ko'ramiz. So'ng shogirdlar o'n kun davomida yuqori xonada bo'ldilar. O'sha o'n kun Hosil bayrami kunida yakunlandi, bu esa Yakshanba qonunidir. Bu Leviticus "23" orqali ifodalangan ruhoniylar chizig'iga qirq kunlik davr va o'n kunlik davrni qo'shadi.

Tirilishdan xamirturushsiz non bayramining oxirigacha besh kun bor, so'ng karnay ogohlantirishigacha o'ttiz kun, so'ng Masihning osmonga ko'tarilishigacha besh kun, so'ng hukmgacha besh kun, so'ng Hosil bayramining keyingi yomg'irning yetti kunigacha besh kun bor.

Xamirturushsiz nonning yetti kunining boshlanishidan keyingi kun birinchi hosilning tirilishi bilan davom etadi. Tirilish xamirturushsiz nonning yetti kuni ichida sodir bo'ladi va tirilishdan besh kun o'tgach, xamirturushsiz non davri yakunlanadi.

Xamirturush tugaganidan o'ttiz kun o'tgach, karnaylar ogohlantirishni bildiradi.

Karnaylarning ogohlantiruvidan besh kun o'tgach, Masih qirq kun davomida ta'lim berganidan so'ng osmonga ko'tarildi. Uning osmonga ko'tarilishi yuqori xonadagi o'n kunning boshlanishini belgiladi.

So'ng, Uning osmonga ko'tarilishidan besh kun o'tib, hukm belgilandi.

Besh kundan keyin, Hosil bayramining yakshanba qonuni keyingi yomg'irning yetti kunlik davrini ochadi.

Yuz qirq to'rt ming kishi Qo'zi qayerga bormasin, Uning ortidan boradiganlardir. Ilyos va Muso 2020-yil 18-iyulda o'ldirildi. Ular Rabbimiz ham xochga mixlangan joyda o'ldirildilar. Masihning tirilishi 2023-yil 31-dekabrda tirilishni timsolladi. O'sha sanadan oldin, 2023-yil iyulida, sahroda xamirturushsiz non bilan ifodalangan bir xabarni yangratayotgan ovoz eshitila boshladi.

Xamirturush xatoni, riyokorlikni va gunohni ifodalaydi, sahrodan kelgan xabar esa xamirturushsiz edi. 2023-yil 31-dekabrda yakshanba qonunigacha, Levilar "23" yuz qirq to'rt ming kishining kafforati uchun bir tuzilmani belgilab berdi. O'sha tuzilma Millerning tushi, Malaki uch va Vahiy o'n to'qqizdagi osmon darchalari bilan uyg'unlashadi. U milodiy 27-yildan 34-yilgacha bo'lgan muqaddas haftadagi uchinchi va to'qqizinchi soatlar bilan ham uyg'unlashadi.

Bu masalalarni keyingi maqolada davom ettiramiz.

“Bilim orqali xonalar har qanday qimmatbaho va yoqimli boyliklar bilan to'ldiriladi.”

“Aql va jon uchun ham, tana uchun bo'lgani kabi, kuch sa'y-harakat orqali orttirilishi Xudoning qonunidir. Rivojlantiradigan narsa mashqdir. Ushbu qonunga muvofiq ravishda, Xudo O'z Kalomida aqliy va ruhiy kamolot uchun vositalarni taqdim etgan.”

«Muqaddas Kitob insonlarga na bu hayot, na kelajak hayot uchun munosib bo'lishlari uchun tushunishlari zarur bo'lgan barcha tamoyillarni o'z ichiga oladi. Va bu tamoyillar hamma tomonidan tushunilishi mumkin. Uning ta'limotini qadrlash ruhiga ega bo'lgan hech kim Muqaddas Kitobdan birgina parchani o'qib, undan qandaydir foydali fikr olmasdan qolmaydi. Ammo Muqaddas Kitobning eng qimmatli ta'limoti tasodifiy yoki uzviy bog'lanmagan o'rganish orqali qo'lga kiritilmaydi. Uning buyuk haqiqatlar tizimi shoshqaloq yoki beparvo o'quvchi anglay oladigan tarzda taqdim etilmagan. Uning ko'plab xazinalari sirt ostida ancha chuqur yotadi va ularga faqat tirishqoq tadqiqot hamda uzluksiz sa'y-harakat bilan erishish mumkin. Ulkan yaxlitlikni tashkil etuvchi haqiqatlar izlab topilishi va yig'ib olinishi kerak, “bu yerda ozgina, u yerda ozgina.” Ishayo 28:10.»

“Shunday tarzda tadqiq etilib, bir joyga jamlanganda, ular bir-biriga mukammal darajada mos tushishi ayon bo'ladi. Har bir Injil boshqalariga qo'shimcha bo'ladi, har bir bashorat boshqasining sharhi bo'ladi, har bir haqiqat esa boshqa bir haqiqatning rivojidir. Yahudiy diniy tuzumining timsollari Injil orqali ravshan qilinadi. Xudoning kalomidagi har bir tamoyil o'z o'rniga ega, har bir hodisa esa o'z ahamiyatiga egadir. Va bu to'liq tuzilma, ham niyatida, ham ijrosida, o'z Muallifiga guvohlik beradi. Bunday tuzilmani Cheksiz Zotning ongidan boshqa hech bir aql na tasavvur qila olardi, na yaratib shakllantira olardi.”

“Turli qismlarni tadqiq etib, ularning o‘zaro bog‘liqligini o‘rganishda inson tafakkurining eng yuksak qobiliyatlari nihoyatda faol ishga solinadi. Bunday tadqiqot bilan shug‘ullangan hech kim aqliy quvvatini rivojlantirmasdan qolmaydi.

“Muqaddas Kitobni o‘rganishning aqliy qimmatini faqat haqiqatni izlab topish va uni bir butun holga keltirishdangina iborat emas. U, shuningdek, bayon etilgan mavzularni anglab yetish uchun talab etiladigan sa’y-harakatda ham namoyon bo‘ladi. Faqat kundalik, oddiy ishlarga band bo‘lgan aql torayib, zaiflashib boradi. Agar u hech qachon ulug‘ va keng qamrovli haqiqatlarni anglashga safarbar etilmasa, vaqt o‘tishi bilan o‘sish qudratini yo‘qotadi. Bu tanazzuldan saqlovchi vosita va rivojlanishga turtki sifatida Xudoning Kalomini o‘rganishga teng keladigan boshqa hech narsa yo‘q. Aqliy tarbiya vositasi sifatida Muqaddas Kitob har qanday boshqa kitobdan, hatto barcha boshqa kitoblar birgalikda olgandagi ta’siridan ham ko‘ra samaraliroqdir. Undagi mavzularning ulug‘vorligi, ifodalarining salobatli soddaligi, tasvirlarining go‘zalligi fikrlarni boshqa hech narsa qila olmaydigan darajada jonlantiradi va yuksaltiradi. Vahiyning hayratomuz haqiqatlarini anglab yetishga bo‘lgan intilish kabi aqliy qudratni beradigan boshqa hech qanday tadqiqot yo‘q. Shu tariqa Cheksiz Zotning fikrlari bilan aloqaga keltirilgan aql kengaymay va mustahkamlanmay qolmaydi.”

“Muqaddas Kitobning ruhiy tabiatni rivojlantirishdagi qudrati esa bundan ham buyukdir. Xudo bilan muloqot uchun yaratilgan inson faqat shunday muloqotdagina o‘zining haqiqiy hayoti va kamol topishini topa oladi. O‘zining eng yuksak quvonchini Xudoda topish uchun yaratilgan ekan, u yurakning tashnaligini bosadigan, qalbning ochlik va chanqog‘ini qondiradigan narsani boshqa hech narsada topa olmaydi. Xudoning Kalomini samimiy va ta’lim olishga tayyor ruh bilan, undagi haqiqatlarni anglashga intilib o‘rganuvchi kishi uning Muallifi bilan bog‘lanadi; va o‘z tanlovidan boshqa hech narsa uning rivojlanish imkoniyatlariga chegara qo‘ya olmaydi.”

“Uslubi va mavzularining keng qamrovida Muqaddas Kitob har bir aqlni qiziqtiradigan va har bir qalbga ta’sir etadigan narsani o‘z ichiga oladi. Uning sahifalarida eng qadimgi tarix; hayotga eng yaqin tarjimai hol; davlatni boshqarish, xonadonni tartibga solish uchun zarur bo‘lgan boshqaruv tamoyillari — inson donoligi hech qachon tenglasha olmagan tamoyillar uchraydi. Unda eng teran falsafa, eng shirali va eng yuksak, eng jo‘shqin va eng ta’sirchan she’riyat mujassamdir. Hatto shu jihatdan ko‘rib chiqilganda ham, Muqaddas Kitob bitiklari har qanday inson muallifining asarlaridan qadr-qimmat jihatidan beqiyos darajada ustundir; ammo ulkan markaziy fikr bilan bo‘lgan munosabatida ko‘rilganda, ularning qamrovi behad kengroq, qadr-qimmatini esa behad ulug‘roqdir. Bu fikr nurida qaralganda, har bir mavzu yangi ahamiyat kasb etadi. Eng soddada tarzda bayon etilgan haqiqatlarning o‘zida osmon qadar yuksak va abadiyatni qamrab oladigan tamoyillar mujassamdir.”

“Muqaddas Kitobning markaziy mavzusi, butun kitobdagi boshqa barcha mavzular uyushadigan mavzu — qutqarilish rejasidir, ya’ni inson qalbida Xudoning suratini qayta tiklashdir. Edenda e’lon qilingan hukmdagi umidning ilk ishorasidan tortib, Vahiy kitobidagi o’sha so‘nggi ulug‘ va’dagacha: ‘Ular Uning yuzini ko‘radilar; va Uning ismi ularning peshonalarida bo‘ladi’ (Vahiy 22:4), Muqaddas Kitobning har bir kitobi va har bir parchasining bosh mazmuni mana shu ajoyib mavzuning ochib berilishidir — insonning

yuksaltirilishi — Xudoning qudrati, ‘Rabbimiz Iso Masih orqali bizga g‘alaba beradigan’ qudratdir. 1 Korinfliklarga 15:57.”

“Bu fikrni anglagan kishi oldida tadqiq etish uchun cheksiz bir maydon ochiladi. U Xudoning kalomi xazinasining butun omborini uning uchun ochib beradigan kalitga egadir.

“Najot ilmi barcha ilmlarning ilmidir; farishtalar va qulamagan olamlarning barcha aqlli mavjudotlari o‘rganadigan ilm; Rabbimiz va Najotkorimizning diqqat-e’tiborini band etadigan ilm; Cheksiz Zotning ongida asrlar davomida pinhon tutilgan maqsadga kirib boradigan ilm — «abadiy zamonlar davomida sukutda saqlangan» (Rimliklarga 16:25, R.V.); Xudoning najot topganlari tomonidan cheksiz asrlar davomida o‘rganiladigan ilm. Bu inson mashg‘ul bo‘lishi mumkin bo‘lgan eng oliy tadqiqotdir. Hech bir boshqa tadqiqot qila olmaganidek, u aqlni jonlantiradi va ruhni yuksaltiradi.”

“‘Bilimning afzalligi shundaki, donolik unga ega bo‘lganlarga hayot beradi.’ Iso: ‘Men sizlarga aytayotgan so‘zlar — ruhdur va hayotdir’, dedi. ‘Abadiy hayot esa shudir: ular yagona haqiqiy Xudo bo‘lgan Seni va Sen yuborgan Zotni bilsinlar.’ Voiz 7:12; Yuhanno 6:63; 17:3, R.V.”

“Olamlarni mavjudlikka chorlagan yaratuvchi qudrat Xudoning kalomidadir. Bu kalom kuch ato etadi; u hayotni paydo qiladi. Har bir amr bir va’dadir; iroda tomonidan qabul qilinib, jon ichiga singdirilganda, u O‘zi Cheksiz Zotning hayotini o‘zi bilan birga olib keladi. U tabiatni o‘zgartiradi va jonni Xudoning suratida qaytadan yaratadi.

Shu tariqa berilgan hayot xuddi shunday tarzda saqlab turiladi. “Inson Xudoning og‘zidan chiqadigan har bir so‘z bilan yashaydi” (Matto 4:4).

“Aql, ya’ni jon, oziqlanadigan narsa bilan rivojlanadi; va uni nima bilan oziqlantirish belgilanishi o‘zimizga bog‘liqdir. Fikrlarni band etadigan va xarakterni shakllantiradigan mavzularni tanlash har bir kishining o‘z ixtiyoridadir. Muqaddas Yozuvlardan foydalanish imtiyoziga ega bo‘lgan har bir inson haqida Xudo shunday deydi: ‘Qonunimning ulug‘ narsalarini unga yozib berdim’. ‘Menga iltijo qil, Men senga javob beraman va senga o‘zing bilmagan buyuk hamda qudratli narsalarni ko‘rsataman’. Hosea 8:12; Jeremiah 33:3.”

“Xudoning kalomi qo‘lida bo‘lgan holda, har bir inson, hayotdagi qismati qayerga tushgan bo‘lmasin, o‘zi tanlagan shunday hamrohliqqa ega bo‘lishi mumkin. Uning sahifalarida u inson zotining eng olijanob va eng yaxshilari bilan suhbat qila oladi hamda Abadiy Zot insonlar bilan so‘zlar ekan, Uning ovozini tinglay oladi. U farishtalar ham “qarashni orzu qiladigan” (1 Butrus 1:12) mavzularni o‘rganib, ular ustida tafakkur qilar ekan, farishtalarning hamrohligiga ega bo‘lishi mumkin. U samoviy Ustozning izlaridan borishi va U tog‘da, tekislikda va dengiz bo‘yida ta’lim bergan paytdagidek, Uning so‘zlarini tinglashi mumkin. U bu dunyoda osmon muhitida yashab, yer yuzidagi qayg‘uli va vasvasaga duchor bo‘lgan kishilarga umid haqidagi fikrlarni va muqaddaslikka bo‘lgan intilishlarni ulashishi mumkin; o‘zi esa Ko‘rinmas Zot bilan muloqotga tobora yaqinroq va yanada yaqinroq kirib borib; qadimda Xudo bilan yurgan o‘sha zot singari, abadiy dunyoning ostonasiga tobora yaqinlashib boradi; nihoyat darvozalar ochiladi va u o‘sha yerga kiradi. U o‘zini u yerda begona deb topmaydi. Uni qarshi oladigan ovozlari — muqaddas zotlarning ovozlari bo‘ladi; ular

ko‘rinmas holda yerda uning hamrohlari bo‘lgan — bu yerda u ajratishni va sevishni o‘rgangan ovozlardir. Xudoning kalomi orqali osmon bilan muloqotda yashagan kishi, osmon hamrohligi orasida o‘zini uyidagidek his etadi.” Ta’lim, 123–127.